

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildeheer, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF november 2025

Tradities Noord-Brabantse
Schuttersgilden
is bijgeschreven in de Inventaris
Immaterieel Erfgoed Nederland

Jaargang 21, aflevering nr. 11
Redactie: Jos van de Ven
Berichten en/of reacties aan:
J. van de Ven, Buizerdstraat 2, 5735 HG, Aarle-Rixtel
Tel.: 0652462803
E-mail: nieuwsbrief@olvgilde.nl
Website: www.olvgilde.nl
Bijdragen aan dit nummer:
Redactie: Patroonsdag 16 november.
Jos Biemans: Uit het archief.
Henk van der Velden: Schietwedstrijden.
Thijs van den Elsen: Spanning bij einde zomer-
competitie schutters.
Jos van de Ven: Historie van het vendelen.
Redactie: Vrienden van het gilde.
Redactie: Even lachen.

**Gildenbroeders, zusters, vrienden en
overige belangstellenden.**

Voor U ligt de nieuwsbrief november 2025.
De laatste tijd heeft voornamelijk in het teken
gestaan van de verkiezingen. Hopelijk zal de
vorming, hoewel ingewikkeld, van een nieuw
kabinet niet al te lang gaan duren. Het
belangrijkste is dat er onderhand weer eens
geregeerd wordt zonder allerlei obstakels.
De eerste stormen zijn ook alweer geweest en
gelukkig valt het in onze regio nog wel mee.

Zaterdag 11 oktober hebben we met enkele
gildebroeders deelgenomen aan de
Federatiedag in Boekel. Het was een
gezellige en aangename dag die goed
georganiseerd was.

Leuk was de onderscheiding die
ondergetekende kreeg voor zijn afscheid van
de Federatie-Vendelcommissie. Na 43 jaar
eerst als secretaris en van 1992 als voorzitter
te hebben gefungeerd. Ik mag terugkijken op
een mooie tijd maar eens komt er 'n moment
om afscheid te nemen.

Verder in deze nieuwsbrief weer de
gebruikelijke onderwerpen waarvoor dank
aan de schrijvers hiervan.

Ik wens U veel leesplezier.

Jos van de Ven.

Activiteiten november 2025.

Zaterdag 01 november: Avond schietwed-
strijd bij Gilde St. Joris Someren.

Woensdag 05 november: Evaluatie op het
gemeentehuis Laarbeek 17:00 uur.

Woensdag 05 november: Schietwedstrijd
senioren paviljoen "Bomé" Lieshout.

Donderdag 06: november: Ledenvergadering
"Jan van Doorenpaviljoen". Aanvang 20:30 u

Vrijdag 07 november: Receptie bij gilde
Willibrordus te Bakel. Jan Slaats 40 jaar lid.

Zondag 09 november: Start wintercompetitie
schieten.

Zondag 16 november: Viering patroonsdag
met brunch. **Uiterlijk verzamelen om 09:00
uur bij de Couwenbergh.**

Zondag 16 november: Intocht Sinterklaas.

Verjaardagen in november.

In november hebben we een jarige.

04 november: Erebroeder Henk Sterken.

Proficiat en een fijne dag toegewenst.

Patroonsdag 16 november. (redactie)

Op zondag 16 november is het weer zover en
gaan we weer onze patroonsdag vieren. De
dag vangt zoals gewoonlijk aan met een
viering in de kerk om 09:30 uur.

Na de viering gaan we genieten van een
heerlijke brunch bij de Couwenbergh en die
ons weer wordt aangeboden door onze
beschermer Dave Prinsen en zijn vrouw
Maaïke.

**Op korte termijn ontvangt u de uitvraag
omtrent de aanmelding hiervoor.**

Helaas is de schenker van deze brunch zelf
door omstandigheden niet aanwezig.

Dave en Maaïke hebben die dag een afspraak
waar niet onderuit te komen was. De brunch
zal er niet minder om smaken maar toch.

Na de brunch gaan we zoals gewoonlijk weer
de goedheiligman inhalen aan de Havenweg
waar hij met zijn stoomboot weer zal
aanmeren.

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildeheer, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF november 2025

Uit het archief. (Jos Biemans)
Prinsenborrel

Een tijdje geleden bracht secretaris Jos van de Ven een doos naar het archief, vol met allerlei uit te zoeken gildestukken. Het bleken vooral programmaboekjes van allerlei gildefeesten, sommige tientallen jaren oud. Bij het bekijken of de stukken zich al in het archief bevonden, viel mijn oog op een tekst in het programmaboekje van de gildedag op 3 juni 1968 van gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout. Het stuk was geschreven door de Gildeheer van dat gilde, de pastoor van Udenhout, Karel Prinsen. Deze (twaalfde) pastoor van Udenhout werd geboren in Aarle-Rixtel op 14 juli 1903 als zoon van Henricus Trudo Prinsen, bierbrouwer, en Catharina Antonia van Mil. Gildeheer Prinsen beschreef zijn herinneringen aan de Aarlese gilden met zijn rol en die van zijn familie bij het aanbieden van de kermisborrel als volgt:
'Als aankomende jongen stond ik zes of zeven keer met een groot presenteerblad op het kerkplein. Dat was ieder jaar op kermismaandag en -dinsdag, als de schut, zo noemden wij die daar, als de schut van Onze Lieve Vrouw en die van Sinte Margriet om 9 uur uit de kerk kwamen. Op dat presenteerblad stonden 20, 30 borreltjes met

brandewijn en brandewijn-met-suiker. Het aantal was ieder jaar bekend en ieders smaak was bekend. Het was een korte plechtigheid: even het hoofd achterover, de snor aflikken en het was gedaan. Ik kan me niet herinneren dat ik ooit iemand 'dank je wel' heb horen zeggen. Het hoorde er gewoon bij en het hoort er tegenwoordig nog bij. Een oud gebruik, familieplicht. Als student op het Groot Seminarie heb ik per ongeluk de koningsvogel afgeschoten. Ik heb het kunnen afkopen met een ton bier. Als jong priester heb ik over de vaandels van Onze Lieve Vrouw en van Sinte Margriet mogen lopen, toen ik de kerk binnenging voor mijn eerste mis, en 's middags kreeg ik mijn eerste officiële vendelgroet. Dierbare herinneringen van lang geleden, uit een dorp waar het gildewezen levend was; waar de trommen bij ons in huis werden bewaard, omdat broeder Johannes bang was voor beschadiging; waar bij de jaarlijkse Maria-omgang de Blauw Schut van Onze Lieve Vrouw, rond de zetel der Wijsheid, de voornaamste groep was; waar ik vrienden en kennissen mee naartoe genomen heb om te gaan kijken; waar ik een hersenschudding aan te danken heb... Dierbare en minder dierbare herinneringen aan iets heel moois, waar de mensen behoefte aan hebben als ze eens een halve dag weg willen zijn uit een dor en zakelijk bestaan; als

ze een beetje romantiek willen zoeken in een harde, fantasieloze wereld... Ik was blij, toen ik merkte dat er in Udenhout enige mannen waren die hun gilde nieuw leven wilden inblazen. Mannen van Sint Antonius en Sint Sebastiaan, weet ge dat uw bank gebeeldhouwd in onze kerk staat? Blijft werken aan uw gilde! Uw dorpsgenoten, uw tijd en uw moeite, 't is er goed aan besteed.'

Schietwedstrijden. (Henk van der Velden)
OLV Gilde Aarle-Rixtel kringkampioen.
Afgelopen zondag 12 oktober vonden er op schietterrein De Roovere in Lierop de kringkampioenschappen Brabants Wipschieten van gildekring Peelland plaats. Tijdens deze kampioenschappen wordt er gestreden op de onderdelen Opgelegd, Vrije Hand en Korps(drietallen). Alleen de beste schutters van het afgelopen jaar mogen aan deze kampioenschappen meedoen. Plaatsing hiervoor is namelijk alleen mogelijk als je tijdens kringwedstrijden 1^e of 2^e op een onderdeel wordt. Diverse Laarbeekse schutters hebben zich geplaatst door de geboekte resultaten van het afgelopen jaar.

De schutters stortten zich toch met enige spanning en met veel enthousiasme in de strijd. Op het onderdeel Korps/Drietallen is het uiteindelijk het OLV gilde Aarle-Rixtel

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildeheer, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF november 2025

dat Kringkampioen wordt met de schutters Gerard Maas, Thomas v.d. Burgt en Henk van der Velden. Kringkampioen Vrije Hand werd Ad Vlemmix van het gilde OLV van de Zeven Weën uit Lierop. Jordy Looijmans van het Sint Jorisgilde Someren werd Kringkampioen Opgelegd. Proficiat aan alle prijswinnaars.

V.l.n.r. Thomas v.d. Burgt, Henk van der Velden, Ad Vlemmix, Huib Vossen, Gerard Maas, Jordy Looijmans en kringvoorzitter Hans van Someren

Op dezelfde locatie heeft parallel aan de kringkampioenschappen ook nog een normale kringwedstrijd Brabants Wipschieten plaatsgevonden. Ook hier hebben de Laarbeekse schutters deelgenomen aan de strijd en kan er met een aardig gevoel

teruggekeken worden op de geboekte resultaten. Op Personeel wint Piet v.d. Burgt de 2^e prijs en Henk van der Velden de 5^e prijs. Op Vrije Hand wint Gerard Maas de 5^e prijs en Henk van der Velden de 6^e prijs. Henk en Piet winnen daarnaast nog een 2^e en 4^e puistprijs. Bij de Senioren is er geen kruut gewassen tegen Henk van der Velden die de 1^e prijs wint. Op het onderdeel korps bewijzen de schutters van het OLV gilde Aarle-Rixtel goed in vorm te zijn en winnen ook hierbij de 1^e prijs. Op Zaterdag 1 november zal het schietseizoen worden afgesloten met een vrije avondwedstrijd bij het Sint Jorisgilde in Someren.

Spanning bij einde zomercompetitie schutters. (Thijs van den Elsen)

Diverse schutters van o.a. de Laarbeekse gildes (o.a. OLV gilde, Sint Antoniusgilde, Sint Leonardusgilde), en de Gemertse gildes (Sint Jorisgilde en Sint Antonius en Sint Sebastianusgilde) houden traditiegetrouw een onderlinge zomercompetitie Brabants Wipschieten. Tijdens deze competitie is het de bedoeling dat er op de onderdelen Vrije Hand en Opgelegd 10 kaarten worden geschoten op het Jan van Doorenpaviljoen en ook 10 kaarten op schietterrein 't Wipke. In totaal worden er dus 20 kaarten voor punten

geschoten waarbij de regel is dat er per weekend 1 kaart wordt geschoten. Voorafgaand aan de eerste wedstrijd op 5 april jl. waren er hooggespannen verwachtingen bij de ene schutter, terwijl de andere schutter de concurrentie op afstand wilde houden.

Gedurende de afgelopen 7 maanden waren er bij de schutters vele hoogtepunten als de maximale score werd bereikt, maar ook enkele dieptepunten zoals toen een zekere linker wip er niet af wilde gaan.

Afgelopen zondag 26 oktober vond de afsluiting van de zomercompetitie plaats op het Jan van Doorenpaviljoen in Aarle-Rixtel. Doordat de onderlinge concurrentie gedurende het jaar hevig was, was de strijd nog niet gestreden. Nu kwam het aan op de allesbeslissende 21^e kaart die traditiegetrouw geschoten wordt tijdens de afsluiting. Uiteindelijk winnen Henk van der Velden en Gerard Maas, beide van het OLV gilde, de onderdelen Opgelegd respectievelijk Vrije Hand.

Na een kort intermezzo met een kop koffie en een appelflap maken de schutters zich klaar om te gaan schieten voor de Guldenbeker. Hier wordt ieder jaar aan het einde van de zomercompetitie om geschoten op de onderdelen Opgelegd en Vrije Hand. Hierbij wordt er op verschillende

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildeheer, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF november 2025

schietbomen geschoten en bij iedere boom stijgt de moeilijkheidsgraad. Grote winnaar is Guus Hollander van het OLV gilde die met rake schoten de concurrentie achter zich liet. Hij sleept op beide onderdelen de Guldenbeker in de wacht.

Alle prijswinnaars worden van harte gefeliciteerd. Na afloop van de wedstrijden stond er voor de schutters een heerlijk buffet klaar. De dag werd met een goede sfeer en veel gezelligheid afgesloten. De gastheren en -vrouwen van het OLV gilde worden hartelijk bedankt voor de goede zorgen. Na een korte pauze zullen de schutters zich weer in de strijd storten bij de Wintercompetitie die op zondag 9 november zal starten.

De trotse winnaars: Henk, Guus en Gerard.

Historie van het vendelen 7.

(Jos van de Ven)

FEDERATIE EN KRINGEN.

Inmiddels waren de federatie van Noord-Brabantse schuttersgilden en de vijf daarbij aangesloten kringen ook actief geworden op het terrein van de vendelreglementering. Dat was nodig. Reinier Strijbosch vertelde mij eens dat “Toon Hendriks net zo lang gevendeld had, tot hij flauw viel in zijn vendel”

Begin jaren vijftig werd de eerste aanzet voor een federatie vendelcommissie gemaakt op een vergadering in de stationsrestaurant van Boxtel.

Jhr. v. Rijckevorsel was daarbij, Jan Tooriaans, Janus v. Breugel, Jos Scheffers uit Tilburg (een geducht vendelier van begin jaren dertig) en Vereyken. Jan Tooriaans was secretaris, v. Rijckevorsel voorzitter. Hij kwam meestal met Gerrits, ook uit Berlicum (van het St. Jorisgilde)

Door een zwaar verkeersongeluk van Jan Tooriaans bleef het werk jaren liggen. Maar op 18 januari 1959 kon dan toch, na eindeloos vergaderen, het vendelreglement worden vastgesteld.

Ook Leo v. Exel uit Soerendonk had zo zijn invloed door naast het vergaderen, met ter daad de afspraken, regels en reglementen op te schrijven en uit te werken.

Dat was geen gemakkelijke klus. Ik citeer Leo v. Exel: “de hoofdoorzaak daarvan zat ‘m in de verschillende opvattingen die er waren in de diverse kringen. Er was toch behoefte aan een vergelijkingsbasis als er gilden uit de diverse kringen elkaar tegen kwamen op wedstrijden.”

VENDELGEBED.

In genoemde federatie vendelcommissie is zeker (mede onder invloed van Jos Schroeders en Jan v.d. Mortel) gesproken over de diepere betekenis van de vendelkunst. Schoolmeester Gerrits van het St. Jorisgilde Berlicum, dat ook een versie van het St. Jorislied kent, kende een gildenbroeder van zijn gilde die stelde dat het vendelen in feite de strijd tussen St. Joris en de draak voorstelde. Gerrits noteerde dit uit de gesprekken met deze v. Rooy en bracht deze tekst, gesteund door Jhr. v. Rijckevorsel (federatievoorzitter en woonachtig in Berlicum) binnen de commissie aan de orde. Aanvankelijk was deze tekst heel lang. In de loop van de tijd is deze wat ingekort en wordt soms nog gebruikt om tijdens het vendelen voor te lezen en elke slag te verklaren aan de hand van het St. Joris verhaal.

Wordt vervolgd.

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildeheer, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF november 2025

Vrienden van het Gilde. (redactie)

Beste vrienden van die mooie Blauwe Schut. Soms is het best moeilijk om jullie iets nieuws te vertellen over de Schut. De meeste van jullie zijn goed op de hoogte van het reilen en zeilen van onze vereniging. Niet in het minst omdat de vrienden naast hun interesse ook nog de nieuwsbrief krijgen toegestuurd. Hierin staan alle nieuwtjes en weetjes van het Onze lieve Vrouwe Gilde. Soms krijg ik wel eens een reactie van een onzer vrienden. Dit is voor mij een teken dat hij ook door jullie gelezen wordt. Voor de redactie altijd fijn om te weten want het maken van de nieuwsbrief vergt toch wel enige vrije tijd. Vrije tijd waarover ik mij tegenwoordig niet meer druk te hoeven maken. We hebben met onze "vrienden" een bindende factor en dat is de Blauwe Schut. Noteer alvast dat we op donderdag 8 januari de nieuwjaarsborrel hebben en op zondag 3 mei de speciale vriendendag. Beide activiteiten zijn in het "Jan van Doorenpaviljoen".

Jarige Vrienden in november.

05 november Tonny Gevers
08 november Jan den Mulder.
18 november Han Bouwman.
24 november Harrie Manders.
29 november Ad Chatrer

Allen proficiat en een fijne verjaardag.

Even Lachen. (redactie)

Goedheid.

De echtgenote van een zelfstandige bekijkt rustig de boekhouding van haar man. Als hij thuiskomt, zegt de vrouw tegen hem: "wel, ik ben trots op jou, jij hebt echt een goed hart, en dat doet me plezier". "Aha waarom?" vraagt de man een beetje verbaasd. "Wel", zegt ze, "ik heb zo een beetje in je boekhouding gekeken en heb opgemerkt dat jij elke maand 500 euro stort op de rekening van een zekere Marokkaan". "Van een Marokkaan?" vraagt de man verschrikt. "en hoe heet die dan?" Ali Mentatie.

Puzzelmoment. (redactie)

Sudoku.

8		3		7			6
				8	1		5 9
		7				1	
		5					
7				9			8
	4				5		
			2			8 6	
				7 3			2
		1	5			4	

					4		
1		7					6
			3 5		8		
						2	
	8	1	6				
5	6		4 3				
3	4				8	5	7
8	1		9	2		3	